

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Koncept projekta

*Usposabljanje učiteljev za uvajanje posodobitev
gimnazijskih programov 2008–2010:
Podpora šolam pri uvajanju sprememb*

Naslov gradiva:

**Koncept projekta Podpora šolam pri vpeljevanju sprememb v
kontekstu celote projekta Posodobitev gimnazije**

Kateri so projekti ZŠ in kakšne so relacije med njimi

Program projektov *Posodobitev gimnazije* se bo uresničeval s tremi projekti: Posodobitev načrtovanja in izvajanja kurikula, Posodobitev učnih načrtov in Podpora šolam pri vpeljevanju sprememb.

Predmetni svetovalci največ veste o projektu **Posodobitev učnih načrtov** in ste vanj intenzivno vključeni od faze snovanja naprej do faze usposabljanja, ki jo izvajate ravnokar. Posodobitev učnih načrtov in vaše delo se osredinja okrog vaših predmetov in specialno didaktičnih novosti in izzivov, ki jih prinašajo novi učni načrti. Izhodišča za njihovo posodobitev pa so skupna in izhajajo iz sodobnih konceptov znanja, učenja in poučevanja. Iz istih konceptov izhaja ta tudi preostala dva projekta, samo da jih mislita na ravni celotnega kurikula (PNIK) in na ravni upravljanja z razvojem in spremembami na ravni šole (Podpora šolam ...)

Projekt **Posodobitev načrtovanja in izvajanja kurikula (PNIK)** je tako usmerjen predvsem v *iskanje novih rešitev na ravni načrtovanja in izvajanja kurikula* in pri tem v marsičem gradi na prenosljivih dosežkih projektov Didaktična prenova. Ima dva večja sklopa nalog:

- splošne in skupne oz. transverzalne naloge (razvijanje konceptov in strokovnih rešitev, med njimi je npr. tudi integrativni kurikulum s kurikularnimi povezavami in sodelovalnim poučevanjem, fleksibilni pouk i. p. d.) in
- programsko specifične naloge (implementacija konceptov in strokovnih rešitev na posamezne vrste in tipe gimnazij).

Operacijo delno financira Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo za šolstvo in šport. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov v obdobju 2007-2013, razvojne prioritete: Razvoj človeških virov in vseživljenjsko učenje; prednostne usmeritve: Izboljšanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja.

V okviru projekta se pripravljajo strokovne podlage, pristope in modele za implementacijo ter zbirke gradiv za dijake in učitelje.

Te naloge izvajajo **kurikularne razvojne skupine (KRS)**, ki delujejo v ožji in širši sestavi. Sestavljajo jih svetovalci ZŠ in zunanji sodelavci. Ustanovitev oz. obstoj KRS je odvisen od cilja in obsega, samostojnosti in aktualnosti naloge oz. podnaloge, pa tudi od interesa in strokovne moči nosilcev.

KRS bodo šole naslavljale preko **projektnih timov (PT)**, ki bodo na šolah delovali z namenom prenašanja rešitev in modelov, ki jih bodo domislile KRS. Člani PT-jev bodo lahko izbrani izmed članov ŠRT, imenovani pa bodo na osnovi svoje specifičnosti oz. interesa (npr. za moderiranje kurikularnih povezav, za naravoslovni modul ...) in v povezavi z prigrasitvijo šolskih razvojnih in pilotnih projektov (glej naprej – razdelek o šolah).

Projekt **Podpora šolam za vpeljevanje sprememb** pa se osredotoča na *pripravo šol oz. šolskih razvojnih timov na vpeljevanje sprememb in na podporo pri tem in pri usmerjanje razvoja šol nasploh*. Podpora šolam s strani ZŠ temelji na intenzivnem usposabljanju šolskih razvojnih timov (ŠRT) in na sodelovanju z njimi v procesu priprav na spremembe in v procesu njihovega vpeljevanja. Do sedaj so bili ŠRT na pobudo ZŠ, dane v tem projektu, ustanovljeni na 60 gimnazijah: 10 gimnazij projekta Didaktična prenova gimnazij, 17 gimnazij projekta Evropski oddelki in 33 gimnazij, ki so se v pripravo na vpeljevanje sprememb vključile v šol. l. 07/08. Ta priprava je zajemala naslednje aktivnosti:

1. ustanovitev ŠRT, priprava na njihovo vlogo v kolektivu in seznanjanje z zakonitostmi vpeljevanja sprememb;
2. priprava na »rahljanje terena« v kolektivu (sprožanje razprave o tem, čemu spremembe, vpogled v »veliko sliko sprememb« - faze vpeljevanja sprememb);
3. analiza stanja (npr. možnih in šibkih področij, pasti in priložnosti, klime, razpoložljivih kompetenc in potreb ...);
4. razmislek o konceptu in kazalnikih kakovosti ter o možnih razvojnih prioritetah.

Ta del priprave je bil torej bolj »metodološki« - strateška priprava šol na vpeljevanje sprememb, zaključil pa se bo s sklepni aktivnostima, ki naj bi bile šolam v oporo pri zagonu posodobitvenih aktivnosti:

5. s posvetom o »vsebinskih« (splošno didaktičnih) vidikih posodobitev - sodobnih pristopih k poučevanju in h kurikulu, ki bodo lahko šolam v orientacijo pri odločanju za razvojne prioritete na ravni šol;
6. in z izdelavo šolskih posodobitvenih načrtov, ki bodo vključevali šolske pilotne razvojne projekte (glej naprej – raven šol) na temo sodobnih pristopov k poučevanju in h kurikulu.

V nadaljevanju se bodo aktivnosti v projektu *Podpora šolam pri uvajanju sprememb* razvejale na naslednje 3 dele:

1. nadaljnja podpora ŠRT in organiziranje mreže šol za izmenjavo izkušenj / primerov prakse;
2. usposabljanje projektnih timov (PT), organiziranih na šolah za izvajanje aktivnosti projekta PNIK (npr. na temo Kurikularne povezave, Sodobni pristopi k poučevanju, Nova kultura preverjanja in ocenjevanja ...);
3. usposabljanje učiteljev iz šol s skupnim projektnim izzivom (npr. iz zgoraj omenjenih tem).

Projekt je tesno povezan z obema drugima dvema: PNIK (Posodobitev kurikula) in Uvajanje posodobljenih učnih načrtov. Z obema ga povezujejo skupni koncepti (s prvim didaktični, z drugim pa tudi kurikularni) in nudenje podpore šolam v skladu s temi koncepti tako na ravni ŠRT kot PT.

Kako bodo v okviru konzorcijev delovale šole in kako se bodo vključevale v naš program

Šole, ki izvajajo gimnazijske programe, bodo v šolskem letu 2008/09 začele uvajati posodobljene učne načrte, kar bo njihova obvezna naloga (gl .okrožnico MŠŠ, 16/5 - 2008: http://www.mss.gov.si/si/okroznice_razpisi_in_javna_narocila/srednjesolsko_izobrazevanje/), prostovoljno pa bodo lahko v obliki šolskih razvojnih projektov uvajale kurikularne obogatitve (sodobne pristope k učenju in poučevanju ter kurikularne povezave in sodelovalno poučevanje), in sicer znotraj konzorcijev gimnazij in v sodelovanju z Zavodom RS za šolstvo. O podrobnostih prijave šolskega razvojnega projekta bodo šole obveščene s posebnim dopisom sredi junija 2008.

Vse šole so se namreč pravkar združile v dva konzorcija (za splošne in za strokovne gimnazije), ki sta se prijavila na razpis za ESS sredstva. V okviru konzorcijev se pripravljata pravila, kazalnike in mejnike, na osnovi katerih bodo šole izvajale posodobitve poleg uvajanja novih učnih načrtov, ki bo zajelo vse šole. Večino sredstev bo namreč namenjenih za aktivnosti, povezane z uvajanjem novih učnih načrtov, nekaj pa jih bodo šole dobile glede na to, koliko dodatnih posodobitvenih aktivnosti bodo prevzele. Dodatne posodobitvene aktivnosti bodo načrtovale v okviru **posodobitvenega načrta šole** kot **šolske razvojne in pilotne projekte**.

Za koordiniranje vseh posodobitvenih aktivnosti bodo na šolah ustanovljeni **šolski razvojni timi (ŠRT)**, ki bodo skrbeli za pretok informacij in za ustvarjanje okolja, naklonjenega vpeljevanju sprememb. ŠRT so do sedaj ustanovljeni že na 60 od 88 gimnazij in vseh 60 ŠRT-jev je že šlo skozi najmanj enoletni proces usposabljanja (program je opisan v gornjem razdelku).

Za koordiniranje posebnih interesnih aktivnosti šol, ki jih bodo šole načrtovale kot svojo razvojno prioriteto (in dodano vrednost posodobljenim učnim načrtom) v okviru šolskih razvojnih in pilotnih projektov, pa bodo ustanovljeni tudi **projektne timi (PT)**. (glej tudi zgoraj – razdelek o projektu PNIK)

Šolski razvojni projekt

Šole bodo LAHKO (ne bo pa to nujno) v skladu s svojimi interesi, a v okviru ponudbe, skladne z uradnimi Izhodišči prenove (opredeljenimi tudi v konzorcijski pogodbi), postavile svoje razvojne prioritete (kot dodano vrednost uvajanju posodobljenih učnih načrtov). Ponudba se v prvi fazi nanaša na sodobne didaktične pristope, fleksibilni predmetnik, kurikularne povezave in sodelovalno poučevanje ... in odpira pot odprtemu kurikulumu.

Tako bo ena od možnih prioritete, za katero se bodo najverjetneje ogrele predvsem šole DP in EO Kurikularne povezave in sodelovalno poučevanje. Ta samostojna projektna naloga se bo začela izvajati v obliki šolskih razvojnih projektov že v šolskem letu 2008/09, in sicer kot oblika uvajanja novosti v skladu z določili Pravilnika o posodabljanju vzgojno-izobraževalnega dela (kurikularne povezave kot spodbujani, a prostovoljni način izvajanja gimnazijskega kurikula), v nadaljevanju pa lahko tudi kot uvajanje novih programskih elementov (kroskurikularni cilji kot obvezni del kurikula.).

Šolske razvojne projekte, ki bodo iskali, preskušali in črtali smeri razvoja integrativnega kurikula, naj bi s šolskim letom 2008/09 začele izvajati gimnazije,

- katerih učitelji so se dejavno vključili v program izobraževanja Kurikularne povezave in sodelovalno poučevanje (mreži šol Didaktična prenova in Evropski oddelki),
- ki bodo oblikovale šolski projektne tim za integrativni kurikulum (oz. kurikularne povezave in sodelovalno poučevanje) ter določile njegovega vodjo ter

- oblikovale pilotni šolski razvojni projekt kot sestavino razvojnega načrta šole in se odzvale na naše vabilo k sodelovanju.

Struktura projekta naj bi bila naslednja (faze):

- Priprava projekta (koncipiranje, snovanje - opredelitev ciljev);
- Načrtovanje projekta (ocena možnosti izvedbe – opredelitev tveganj in omejitev, določitev strukture, dejavnosti, časa, izvajalcev, sredstev...);
- Izvajanje in spremljanje projekta (izvajanje dejavnosti za doseg ciljev in sprotna analiza dosežkov, prilagajanje načrta oz. oblikovanje alternativnih rešitev...);
- Zaključek projekta (ocena dosežkov, analiza odklonov...).

Avtor gradiva: dr. Zora Rutar Ilc